

Grāmatu mākslas konkurss "Zelta ābele 2023" NOLIKUMS

Organizētājs

Konkursa organizētājs, norises koordinators un līdzekļu administrētājs ir Latvijas Grāmatizdevēju asociācija (LGA), kas konkursu rīko kopš 1993. gada.

Konkursa mērķis

– veicināt Latvijas grāmatu izdošanas profesionālā un mākslinieciskā līmeņa izaugsmi, godināt Latvijas grāmatu veidotājus, popularizēt izdevēju sasniegumus Latvijā un ārvalstīs, celt grāmatniecības un grāmatu lasīšanas kultūras prestižu.

Konkursa uzdevums

– atklāt, kā grāmatas noformējums atspoguļo sava laika garu, māksliniecisko izpratni un tendences, poligrāfijas un papīra ražotāju iespējas un dažādu nozaru speciālistu mijiedarbības nozīmi, kuras rezultātā top grāmata kā mākslas darbs – vienots veselums, kas veicina pilnvērtīgu satura atklāsmi.

Dalībnieki

Konkursā var piedalīties Latvijā reģistrēti grāmatu izdevēji (juridiskas un fiziskas personas), kuru izdotie oriģināldizaina pirmpublicējumi radīti Latvijā. Konkursā var iesniegt kārtējā gadā (2023) vai iepriekšējā gadā (2022) iznākušas grāmatas, kuras ir iespiestas Latvijā reģistrētā poligrāfijas uzņēmumā un nav piedalījušās iepriekšējā gada konkursā. Kopotie raksti un grāmatu sērijas konkursā nepiedalās, ja iepriekšējos konkursos ir izvirzītas nominācijām vai ir saņēmušas balvu.

Grāmatu iesniegšanas noteikumi

Grāmatas konkursam jāiesniedz Latvijas Grāmatizdevēju asociācijā personīgi, sākot no **2023. gada 11. decembra līdz 28. decembra plkst. 17:00, iepriekš sazinoties par piegādi.**

Adrese: Rīga, Baznīcas iela 37-3. Tālr. 23 558 085, lga@gramatizdeveji.lv

Lai piedalītos konkursā, ir jāiesniedz 2 (divi) eksemplāri no katras grāmatas un pieteikuma anketa. Elektroniski parakstīta, word formātā sagatavota pieteikuma anketa ir jānosūta arī pa e-pastu: lga@gramatizdeveji.lv. skaidrite@madris.lv. ingrida@zinatne.com.lv. Ja iesniedz vairāk nekā 3 (trīs) grāmatu nosaukumus (grāmatas), jāpievieno arī grāmatu saraksts.

Konkursa nolikums un pieteikuma veidlapa lejuplādei pieejama www.gramatizdeveji.lv

Pēc nominācijām izvirzīto grāmatu paziņošanas nominēto grāmatu izdevēji papildus iesniedz izstādēm nepieciešamos grāmatu eksemplārus, par ko konkursa organizators informē atsevišķi. Par konkursam iesniegto datu precizitāti atbild datu iesniedzējs. Gadījumā, ja iesniegtajos dokumentos tiek konstatēti nepatiesi dati, konkrētā grāmata tiek izņemta no dalības konkursā.

VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI UN NOTEIKUMI

Grāmatu iedalījums kategorijās

Žūrijas komisija grāmatas iedala kategorijās, ņemot vērā izdevēja ieteikumus, galīgo lēmumu paturot savā ziņā. Atkarībā no konkursam iesniegto grāmatu specifikas, kuru var ietekmēt gan tendences izdevējdarbībā, gan uzņēmējdarbībā kopumā, kategoriju skaits pēc žūrijas lēmuma var tikt mainīts.

Potenciālās iespējamās grāmatu kategorijas:

1. Dzeja
2. Proza
3. Dokumentālie izdevumi
4. Zinātniskā literatūra
5. Mācību grāmatas
6. Mākslas izdevumi
7. Literatūra bērniem
8. Literatūra jaunatnei
9. Uzziņu literatūra

Žūrija

Žūrijas sastāvu apstiprina Latvijas Grāmatizdevēju asociācijas valde.

Žūrijā ir pārstāvēti 5 līdz 7 eksperti, kas kompetenti kādā no grāmatas veidošanas posmiem.

Žūrijas darbā var piedalīties tikai tie mākslinieki, kuru noformētās grāmatas nepiedalās kārtējā konkursā.

Vērtēšana

Galvenie vērtēšanas kritēriji:

- vizuālās koncepcijas atbilstība izdevuma saturam, oriģinalitāte;
- dizains – izdevuma formāts, proporcijas, vāka atbilstība tematikai;
- makets – teksta izvietojums, atvērumi, šriftu izvēlē, salikuma vizuālā kvalitāte, lasāmība;
- vizuālā materiāla noformējums, saskaņojums ar koncepciju, dizainu un maketu, dizaina oriģinalitāte;
- poligrāfiskās realizācijas kvalitāte (iespiedums, iesējums, tā kvalitāte);
- papīra atbilstība izdevuma koncepcijai;
- grāmatas lietošanas funkcionalitāte.

Vērtēšanas kritēriji tiek apstiprināti saskaņā ar starptautisku konkursu paraugiem un līdzšinējo žūriju sniegtajiem ieteikumiem.

Vērtēšanas posmi

Pirmajā žūrijas komisijas sēdē tiek ievēlēts žūrijas priekšsēdētājs. Žūrija nosaka, cik kategorijās grāmatas tiks vērtētas, uzsāk grāmatu atlasīšanu.

Otrajā žūrijas komisijas sēdē tiek noteiktas piecas nominētās grāmatas katrā kategorijā, tiek sagatavotas vērtēšanas anketas par katru nominēto grāmatu. Seko individuāls ekspertu darbs, aizpildot vērtēšanas anketas. Anketu rezultāti tiek apkopoti. Ja divām vai vairākām grāmatām ir vienāds punktu skaits, notiek diskusijas un balsošana, kurā žūrijas priekšsēdētājam ir divas balsis.

Trešajā žūrijas komisijas sēdē, balstoties uz anketu rezultātiem, tiek piešķirtas godalgas katrā no kategorijām. Ja divām vai vairākām grāmatām iegūto punktu skaits sakrīt, notiek diskusija un balsošana.

Izvērtējot visu godalgām izvirzīto grāmatu māksliniecišķo sniegumu, žūrija izvēlas mākslinieku, kam tiks piešķirts tituls “Gada mākslinieks”. Žūrija ir tiesīga piešķirt arī speciālbaldas.

ZELTA ĀBELE 2023

Gadījumos, ja iesniegtās grāmatas neatbilst mākslinieciskās kvalitātes kritērijiem, – žūrijai ir tiesības godalgas un nominācijas nepiešķirt.

Godalgas

Nominēto grāmatu saraksts tiek publiskots pēc žūrijas lēmuma pieņemšanas.

- Godalgoto grāmatu izdevēji un mākslinieki saņem balvu – Maijas Turkas autordarba centrālo daļu – bronzā atlietu ābola veidolu koka kastītē;
- Titula gada "Gada mākslinieks" ieguvējs saņem balvu – bronzā atlietu ābola veidolu koka kastītē un naudas balvu;
- Latvijas Grāmatizdevēju asociācija piešķir balvu par mūža ieguldījumu grāmatniecībā. Balvas ieguvējs saņem – bronzā atlietu ābola veidolu koka kastītē un naudas balvu;
- Nominēto grāmatu izdevēji saņem diplomu par nomināciju;
- Godalgotie grāmatu mākslinieki saņem diplomu par godalgas piešķiršanu;
- Žūrija var piešķirt speciālbaldas;
- Diplomi tiek izsūtīti elektroniski.

Pēc konkursa rezultātu paziņošanas izdevēji ar žūrijas vērtējumu par katru grāmatu var iepazīties Latvijas Grāmatizdevēju asociācijā. Konkursa laureātiem balvas tiek pasniegtas apbalvošanas ceremonijā.

Publicitāte

Konkursa norise un rezultāti tiek atspoguļoti Latvijas plašsaziņas līdzekļos, publiskajā telpā un Latvijas Grāmatizdevēju asociācijas komunikācijas kanālos – mājaslapā, *Facebook*, *Twitter*, *YouTube*. Medijiem tiek izsūtītas vismaz 3 preses relīzes: paziņojums par konkursa izsludināšanu; paziņojums par preses konferenci, paziņojums par noslēguma ceremoniju.

Nominēto grāmatu publicitātes kampaņa sākas ar preses konferenci, ko organizē LGA. Tajā piedalās žūrijas un asociācijas pārstāvji, izdevēji un mediji. Preses konferencē tiek paziņotas nominētās grāmatas un balvas "Mūža ieguldījums grāmatniecībā" ieguvējs. Pēc preses konferences sākas lasītāju balsojums medijos. Tiek organizēta konkursa noslēguma svinīgā ceremonija, kurā piedalās grāmatu izdevēji, autori, mākslinieki un mediji.

Tiek veidoti video sižeti un intervijas ar konkursa uzvarētājiem no konkursa noslēguma ceremonijas un citām nominēto un godalgoto grāmatu ekspozīcijas vietām: kultūras norišu centros un bibliotēkās u.c.

Tiek izdots konkursā nominēto grāmatu katalogs latviešu un angļu valodā, drukas un elektroniskā formātā. To izplata noslēguma ceremonijā, nominēto grāmatu ekspozīcijas vietās: bibliotēkās, specializētājās grāmatu izstādēs un gadatirgos Latvijā un ārpus tās.

Konkursa laureātes un nominētās grāmatas piedalās starptautiskajos grāmatu mākslas konkursos Eiropā, tiek eksponētas Latvijas nacionālajos standos grāmatu gadatirgos Eiropā.